

مؤلفه های شهر اسلامی

سیدعلی عماد*

عباسعلی سنایی راد**

چکیده

شهر زیستگاه انسان، محیط و خاستگاه مدنیت و بستر زندگی اجتماعی عقلایی و عقلانی آدمیان، زیستاری است چند مؤلفه‌ای که ویژگی‌های سرزمینی، سازه‌ها و فضاهای کالبدی، ساکنان شهروندان، نهادهای اجتماعی، روابط و مناسبات شهروندی و هنجارهای نهادینه شده است. با این تفاسیر شهر با چنین رویکردی در متون دینی از چه جایگاه و ویژگی‌هایی برخوردار است؟

شاخص‌های شهر مطلوب در متون دین کدام است؟

این مقاله در صدد آن است نظریه‌ی چند مؤلفه‌ای مدرن شهر را به استناد دینی شدن تبیین و از آن دفاع نماید. بر این اساس مواردی چون برخورداری از سرزمین پاک و مستعد، برخورداری از منابع گستره آبی، هدف‌مندی در تأسیس، استواری و استحکام، وجود راه‌های امن و مطمئن، نزدیکی شهرها، آبادانی شهر، محیط زیست حفاظت شده، شهروندان صالح و عادل، وجود نهادهای راهبرنده، مدیریت کلان و جامع نگر، امنیت، همگرایی شهری از شمار این ویژگی‌هاست.

کلید واژگان: شهر، مؤلفه‌های شهری، مناسبات شهری، شهروندان، رضایت مندی شهر، مدیریت شهری.

* محقق حوزه‌ی علمیه قم

** محقق حوزه‌ی علمیه اصفهان